

Innhold

Forord	9	DEL 1	
Innledning	13	Gatens kjennetegn, og arkitektoniske, bystrukturelle, sosiale og funksjonelle planforutsetninger	31
Begreper	21	1 Gatens kjennetegn	33
Planlegging og prosjektering	21	1.1 Veg versus gate	33
Forutsetning og premiss	22	1.2 Fra veg til gate	40
Utforming og design	22	1.3 Gatetypologi	43
Utformingspremiss, utformingsprinsipp og utformingsstrategi	22	2 Gatens arkitektoniske planforutsetninger	55
Bymobilitet og bytransport	23	2.1 Teorier	55
Mål	24	Camillo Sitte	56
En befarings i noen av landets hovedgater ...	26	Ebenezer Howard	57
Karl Johans gate i Oslo (kommunal gate)	26	Raymond Unwin	57
Bogstadveien i Oslo (kommunal gate, tidligere fv. 168)	26	Harald Hals	58
Munkegata i Trondheim (kommunal gate)	28	Gordon Cullen	59
Kirkeveiringen i Oslo (ring 2, fv. 161) ...	28	Kevin Lynch	61
		Christian Norberg-Schulz	61
		Allan B. Jacobs	62
		Aldo Rossi	63

Robert Krier	64	Møbler og installasjoner	100
Léon Krier	64	Gatesekvens	101
Knut Selberg	65		
Thomas Schieldrup Thiis-Evensen	67	3 Gatens bystrukturelle	
2.2 Gatens arkitektur	68	planforutsetninger	105
Bystruktur	69	3.1 Oldtiden	105
Bebyggelsesstruktur	70	Çatal Hüyük i Anatolia i Tyrkia	105
Gatestruktur	70	Ur i Mesopotamia i Irak	106
Byrommet	71	Pompeii i Italia	106
Horisontal- og vertikalkurvatur	71	Efesos i Tyrkia	107
Gaterommet	74	3.2 Middelalderen	107
Gatens tverrsnitt	74	Winchester i England	107
Gatens lengdesnitt	75	Brugge i Belgia	108
Bygninger	75	Rothenburg i Tyskland	108
Vegetasjon og topografi	78	3.3 Renessansen	110
Siktlinjer	80	Firenze i Italia	110
Belysning	81	St. Petersburg i Russland	111
Gatemøbler og installasjoner	83	Karlsruhe i Tyskland	111
Gatesekvens	84	Fredrikstad i Norge	112
2.3 Vurdering av gatens arkitektoniske		Christiania i Norge	112
verdi	85	3.4 Barokken (Paris)	115
2.4 Arkitektonisk verdisetting:		3.5 Modernismen	117
Bogstadveien/Hegdehaugsveien	87	4 Gatens sosiokulturelle	
Bystruktur	87	planforutsetninger	123
Bebyggelsesstruktur	88	4.1 Endringskrefter i byutviklingen	123
Gatestruktur/-nett	89	4.2 Sosiale relasjoner som en faktor i	
Byrommet	90	byplanideologi	124
Horisontal- og vertikalkurvatur	91	4.3 Industrielle idealbyer	126
Gaterommet	92	Chaux i Frankrike	126
Gatens tverrsnitt	93	New Lanark i Skottland	127
Gatens lengdesnitt	96	Saltaire i England	127
Bygninger	97	Guise i Frankrike	128
Vegetasjon og topografi	98	4.4 Norske industribyer	128
Siktlinjer	98	Høyanger	128
Belysning	100		

Rjukan	129	DEL 2	
4.5 Hagebybevegelsen	130	Planleggingsprosess	191
4.6 Mennesket som planleggingspremiss ..	134	6 Formell planprosess	193
4.7 Gjenreising av gaten	137	6.1 Politiske føringer	194
Jane Jacobs: gaten som vitalt urbant organ	137	6.2 Formelle plantyper	203
Jan Gehl: det modernistiske byroms sosiale utilstrekkelighet	138	7 Faglig planprosess	217
William H. Whyte: å gjenoppdage byen	140	7.1 Generelle utformingsprinsipper	217
4.8 Byliv versus transport	141	Trafikkseparering	217
Donald Appleyard: levende gater	144	Trafikkintegrering	219
Ola Bettum og Einar Lillebye: Shared space: et intervju med Ben Hamilton-Baillie	145	Shared space i Norge?	221
byens liv – gaten som sosial arena	145	7.2 Generelle utformingsstrategier	227
Einar Lillebye: hypoteser om gateliv ..	152	Miljøgater	227
Fred Kent: Project for Public Spaces ...	157	Bilfritt byliv (Norge)	231
5 Gatens funksjonelle planforutsetninger ..	163	Better Streets Delivered (England)	234
5.1 Transport i historisk sammenheng	163	Healthy streets (England)	239
5.2 Byens transport- og mobilitetssystem ..	165	Knutepunktstrategi	241
5.3 Privatbiltransport	168	Complete Streets	243
5.4 Kollektivtransport	169	N-V125 Gateveiledning	246
5.5 Sykkeltransport	171	8 Utvikling av premisser og prinsipper for utforming	251
5.6 Gangtransport	174	8.1 Målformulering	251
5.7 Gods- og næringstransport / bylogistikk	175	Reguleringsplanen for daværende riksveg 150, Ulvensplitten–Sinsen-krysset, Oslo (2003)	255
5.8 Handel og service / tilbud	176	Områderegulering/detaljregulering Filipstad i Oslo (2019)	257
5.9 Bolig og demografi	177	8.2 Utvikling av lokale utformingsprinsipper – metodikk	261
5.10 Særskilte planforutsetninger	183	Bærekraftig mobilitet i mellomstore byer – en analyse av premisser som bør ligge til grunn	261
Trafikksikkerhet	183		
Miljø og klima	183		
Klimatiske forhold	184		
Universell utforming	185		
Fremkommelighet og tilgjengelighet ..	185		
Kriminalitet og utrygghet	187		

Innhold

8.3	Stedsanalyser	273	Masteroppgaver og avhandlinger	313
8.4	Prosjekteksempel – Carl Berners plass i Oslo	278	Rapporter, offentlig dokumentasjon	313
	Fra optimalisering til prioritering	281	Nettsteder	315
	Men hva med N100?	292	Artikler	317
8.5	Mot en urban livsutfoldelse	300	Kreditering av bilder og figurer	319
	Noter	304	Personregister	321
	Litteraturliste	312	Stikkord	325
	Bøker	312		